

Laborationsrapport

Objektorienterad Design och Programmering,
7,5 hp

HT 19, period 1

Laboration 1

av

Thomas Lundgren

900802-1835

thomaslundgren@live.com

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och riktlinjer	1
1.2	Specifikation av räknare	1
2	Metod och utförande	2
2.1	Gränssnittet Counter och de abstrakta klasserna AbstractCounter och LinkedAbstractCounter	2
2.2	Klasserna Counter60, Counter24 och DecreasingCounter10	2
2.3	Klassen ClockCounter	2
2.4	Enhetstester med JUnit	3
2.5	Klassdiagram	3
3	Resultat	4
3.1	Räknaren	4
3.2	Klassdiagram	4
3.3	Enhetstester med JUnit	5
3.4	Riktlinjer och designprinciper	5
4	Diskussion	6
4.1	Implementation av AbstractCounter och LinkedAbstractCounter	6
4.2	Enhetstester med JUnit	6
5	Referenser	7

1 Inledning

1.1 Syfte och riktlinjer

Syftet med denna laboration var att, utgående från given Java-kod, designa interface och klass(er) för en räknare. Detta för att studenten skulle:

- ta ett steg mot att uppnå de övergripande kursmål, se kursplanen.
- förstå och använda begrepp såsom: arv, abstrakt klass, interface, kommunikation mellan objekt, konstruktor, overload, override, super, this.
- förstå och använda klassdiagram i UML och träna på att identifiera/analysera relationer mellan klasser.
- lära sig att skapa tester (JUnit) och därigenom att avlusa programvara och säkerställa robust kod.

Generella riktlinjer och principer som skulle tas i beaktande och i största möjliga mån följas var:

- Information hiding
- Program to an interface
- Använd högsta möjliga abstraktionsnivå för objektreferenser
- Single Responsibility Principle
- Objekt ska vara ”robusta”, dvs att lämplig felhantering används och att logiken är utformad på ett tillförlitligt sätt. Detta säkerställs med hjälp av enhetstester.

1.2 Specifikation av räknare

Laborationen skulle resultera i en räknare som skulle kunna räkna uppåt eller nedåt, ett steg i taget, likt en sådan räknare som används för att räkna antalet passagerare som kliver på ett flygplan eller en buss. Användaren skulle också kunna ange ett tröskelvärde, som, när räknaren når detta tröskelvärde så börjar den om att räkna ifrån startvärdet.

Instanser av räknar-klassen skulle kunna kopplas ihop så att när en räknare har nått sitt tröskelvärde så räknar den upp ett steg på en annan (*en inre*) räknare. Tre räknare skulle kopplas ihop på detta sätt för att bilda en klocka där en räknare räknar sekunder, en annan räknar minuter och en tredje räknar timmar.

Koden skulle enhetstestas med JUnit-tester.

2 Metod och utförande

2.1 Gränssnittet Counter och de abstrakta klasserna AbstractCounter och LinkedAbstractCounter

Arbetet inleddes med att studera den givna koden . I den givna koden gavs en delvis implementerad abstrakt klass, **AbstractCounter**, som beskrev en räknare. Alla metoder (utom `toString()`, som ärvt ifrån klassen **Object**) som annoterats med `@Override` antogs ingå i gränssnittet (eng. interface) **Counter** som den abstrakta klassen implementerade. Ett interface skapades innehållande dessa metoder.

Klassen **AbstractCounter** saknade små delar av implementationen, men framför allt var det tillgångsmodifierare (eng. access modifiers) för klassens instansvariabler som saknades. Här valdes den mest begränsande tillgångsmodifieraren som var möjlig, nämligen `protected`.

I den givna koden hade **AbstractCounter** funktionalitet för att hålla en referens till ett annat **Counter**-objekt som instansvariabel så att **Counter**-objekt skulle kunna länkas ihop. Denna funktionalitet togs bort ur **AbstractCounter** och flyttades till en egen abstrakt klass vid namn **AbstractLinkedCounter**. Detta för att undvika **Null**-referenser i **AbstractCounter** om en användare önskar en fristående, icke-sammankopplad, räknare. **AbstractLinkedCounter** tillåter inte **Null**-referenser, vilket innebär att användaren tvingas använda **AbstractCounter** för fristående räknare.

2.2 Klasserna Counter60, Counter24 och DecreasingCounter10

Tre konkreta implementationer av räknare skapades: **Counter60**, **Counter24** och **DecreasingCounter10**.

Counter60 utökar (eng. extends) klassen **AbstractLinkedCounter** och tar således emot en referens till en annan räknare genom beroendeinjicering (eng. dependency injection) genom konstruktorn. **Counter60**-objektet räknar upp den injicerade räknaren när den själv når 60.

Counter24 utökar klassen **AbstractCounter** och är således en fristående räknare som slår om till noll efter att den har räknat till 23.

DecreasingCounter10 skapades enbart för att kunna testa beteendet hos räknare som räknar nedåt.

2.3 Klassen ClockCounter

Klassen **ClockCounter** är en klass som fungerar som en klocka, ihopbyggd av tre **Counter**-objekt. Ett **Counter60**-objekt används som räknare för sekunder och minuter. Sekundräknaren har en referens till minuträknaren. När sekundräknaren har räknat till en minut räknar den upp minuträknaren ett steg. Minuträknaren har en referens till ett **Counter24**-objekt som får agera som timräknare. När minuträknaren har räknat till 60 minuter räknar den upp timräknaren ett steg.

I `ClockCounter`-klassen finns en metod `startCount()` sätter igång `ClockCounter`-objektet. Det kommer då att räkna upp en sekund varje sekund. Genom att skicka in "enumeration"-objektet `PrintTime.YES` eller `PrintTime.NO` kan användaren välja att skriva ut tiden till `System.out`, standardströmmen för utskrift av data.

2.4 Enhetstester med JUnit

Enhetstester skrev för klasserna `Counter24`, `Counter60`, `DecreasingCounter10` och `ClockCounter`.

Alla klasserna testades i en egen testfil. Testerna testar de flesta intressanta aspekter hos räknarnas beteenden. Alla testfiler innehåller tester som testar beteendet hos räknarna när de når sitt tröskelvärde.

2.5 Klassdiagram

Ett klassdiagram över alla klasserna (utom testklasserna) gjordes med hjälp av ritverktyget `draw.io`.

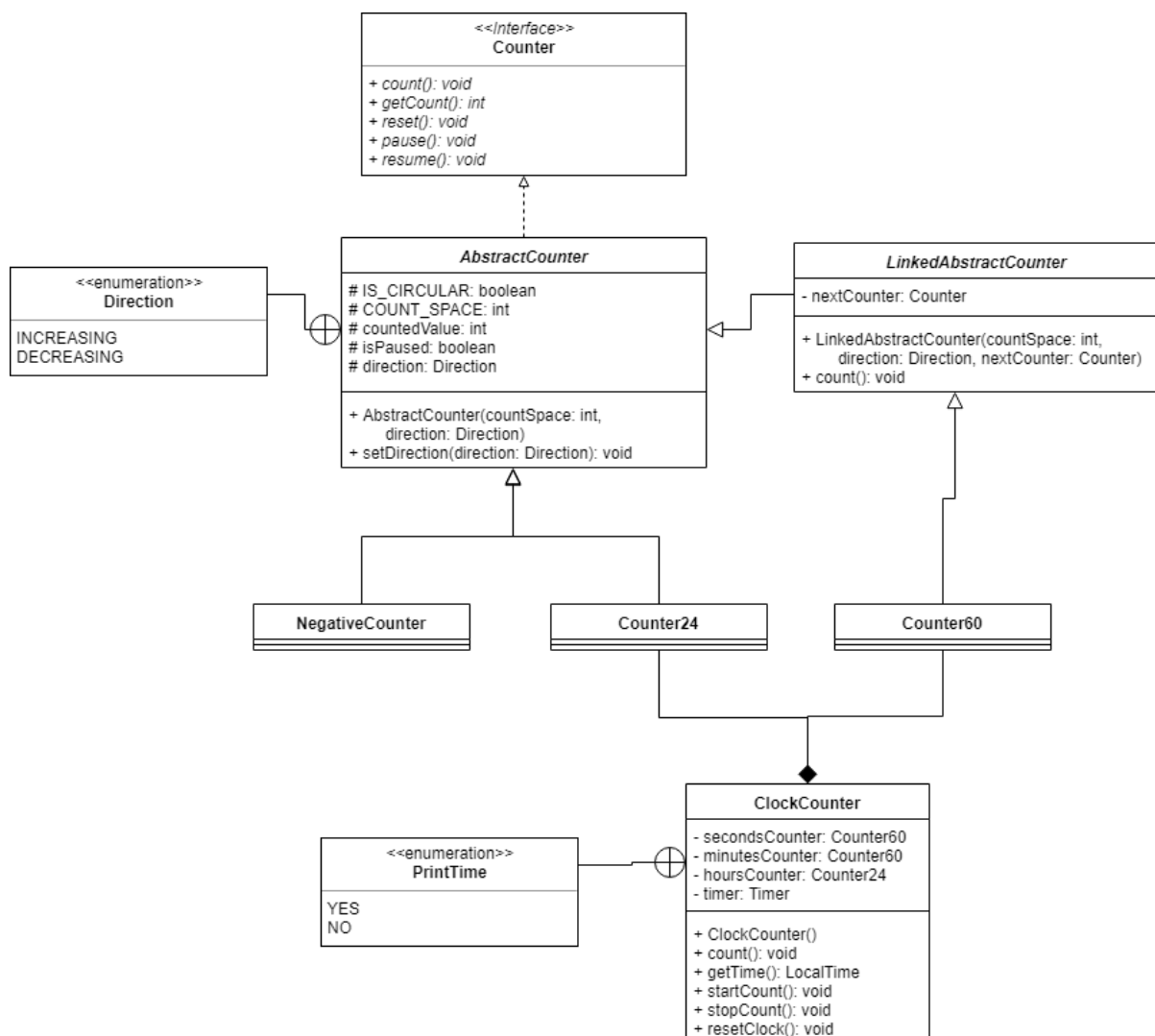
3 Resultat

3.1 Räknaren

Laborationen resulterande i en räknare som fungerar enligt specifikationen. Implementationen av koden redovisas inte närmare här. För källkod, se bifogad zip-fil.

3.2 Klassdiagram

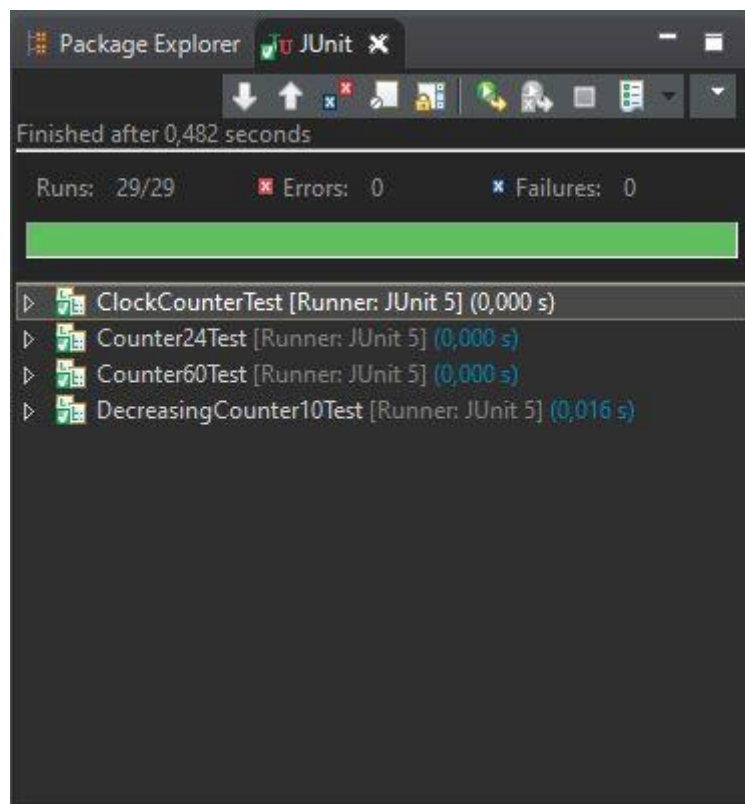
UML-klassdiagrammet nedan beskriver systemet som har producerats, se Figur 1. Nedärvda variabler och metoder har utelämnats ur klassdiagrammet för att göra det mer överskådligt. Observera att **LinkedAbstractCounter** har en egen implementation av metoden **count()** varför den ingår i klassdiagrammet.

Figur 1: UML-klassdiagram för systemet som har producerats.

3.3 Enhetstester med JUnit

29 enhetstester skrevs. Figur 2 visar resultatet av exekvering av testerna med JUnit i Eclipse.

Figur 2: Exekvering av alla enhetstester.

3.4 Riktlinjer och designprinciper

Genom dessa designval har de riktlinjer och designprinciper som specificerats följts:

- Alla objektreferenser är av typen med allra högst abstraktionsnivå.
- Information hiding har åstadkommits genom att alla instansvariabler har definierats med de mest restriktiva tillgångsmodifierarna möjliga.
- Koden är robust då inga `null`-referenser tillåts och enhetstester finns för en stor del av koden och många use-cases.
- Funktionalitet som utökar funktionaliteten i den givna koden har definierats i ett nytt Interface/en ny klass i enlighet med Open-Closed Principle.
- Varje Interface/klass har ett begränsat, sammanhängande ansvarsområde i enlighet med Single Responsibility Principle.

4 Diskussion

4.1 Implementation av `AbstractCounter` och `LinkedAbstractCounter`

Funktionaliteten för att länka samman räknare extraherades från `AbstractCounter` och lades i `LinkedAbstractCounter` istället. Detta för att undvika `Null`-referenser i instansvariabeln `nextCounter` då användaren önskar skapa en fristående räknare. I min mening resulterar detta i mer modulär och robust kod. Klientkod tvingas vara mer explicit i vilken sorts räknare som önskas, men potentiella problem med `Null`-referenser elimineras.

4.2 Enhetstester med JUnit

I enhetstesterna används Roy Osherooves föreslagna namngivningskonvention. Den går ut på att ett enhetstests namn delas in i tre delar. Han beskriver det som:

[UnitOfWork_StateUnderTest_ExpectedBehavior]

vilket kan läsas på hans blogg [1].

5 Referenser

- [1] R. Osherove, "Naming standards for unit tests - Blog - Osherove," 2005. [Online]. Available: <http://osherove.com/blog/2005/4/3/naming-standards-for-unit-tests.html>. [Accessed: 09-Sep-2019].